

АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Світова практика підтверджує, що саме ефективний розвиток інноваційної діяльності підприємства дає змогу пристосування до змін зовнішнього середовища, а диверсифікація є одним із надійних методів забезпечення конкурентоспроможності та стійкості фінансового стану господарюючого суб'єкта в умовах ринкових трансформацій.

Для сучасних вітчизняних однопрофільних підприємств є характерним прояв інноваційної діяльності через розширення асортименту продукції. Поряд з тим багатoproфільні підприємства, фінансовий стан яких є більш стійким, практикують впровадження інноваційної діяльності у формі диверсифікації. Адже, диверсифікація діяльності підприємств - це виробничо-господарський процес, який, завдяки освоєнню нових товарних ринків, розширенню номенклатури товарів та послуг, розподілу інвестицій між різними об'єктами господарювання, дає змогу подолати залежність від одного виду діяльності або продукції, сприяє зменшенню підприємницького ризику та забезпечує адаптацію функціонування підприємства до динамічних змін зовнішнього середовища, а в перспективі конкурентоспроможність і фінансову стабільність. Разом з тим, інноваційна діяльність – це складна динамічна система дії та взаємодії методів, чинників, органів управління, інноваційних досліджень, створення нових видів товару, вдосконалення технологічного процесу, обладнання та предметів праці, організаційних форм виробництва тощо на основі новітніх науково-технічних досягнень.

Саме інноваційні процеси мають місце в будь-якій складній виробничо-господарській системі, та є сукупністю прогресивних, якісно нових змін, що безперервно виникають у часі та просторі. Інноваційні процеси під час проведення диверсифікації діяльності підприємств характеризуються розвитком інноваційної техніки, обладнання, інструментів, процесів обробки та виготовлення промислових продуктів, матеріалів.

Диверсифікація діяльності підприємств зумовлює виготовлення інноваційної продукції, яка забезпечує конкурентоспроможність та рентабельність. Разом з тим виникає потреба в постійному оновленні асортименту продукції та технології її виготовлення, що змушує вводити наукові й проектні розроблення в систему діяльності підприємств, орієнтуючи їх на прискорення інноваційних процесів. Саме тому, зважаючи на обсяги фінансових витрат для малих підприємств можливою є диверсифікація номенклатури та асортименту інноваційної продукції, а для великих – диверсифікація виробництва.

Основними проблемами, що стримують розвиток повноцінної диверсифікаційно-інноваційної діяльності, є непогодженість законодавчих актів; відсутність взаємозв'язку між грошово-кредитною, бюджетно-фінансовою політикою і політикою економічного росту; відсутність тісних зв'язків між наукою і виробництвом; недосконалість системи права інтелектуальної власності; відсутність фінансування, засобів у замовників, попиту на продукцію, належного кадрового потенціалу; труднощі з сировиною і матеріалами; високий економічний ризик; недолік інформації стосовно нових технологій та ринків збуту; ризик банкрутства. Тому необхідним є державна підтримка й ефективне використання внутрішніх можливостей підприємств для створення потенціалу інноваційного розвитку диверсифікованих підприємств.

Успіх господарювання будь-якого підприємства залежить від здатності передбачати та змінювати структуру виробництва, розробляти та впроваджувати у виробництво нові види продукції, правильно планувати обсяг виробництва різних товарів, а також від здатності до нововведень та вчасного адаптування до технологічних зрушень.

Таким чином, активізація інноваційних процесів завдяки диверсифікації діяльності для підприємств вітчизняної економіки є актуальним. Оскільки, необхідність пристосування до нових економічних умов об'єктивно примушує шукати найбільш вигідні сфери використання створеного виробничого потенціалу, а саме диверсифікація і є інструментом міжгалузевого переливу капіталу та методом оптимізації структурних перетворень в економіці.